

מנהיג של כלל ישראל

הרב חיים יצחק כהן

הסיפור שלי

סיפור מעורר השראה
לשולחן השבת

הרבנות הראשית. "למרות זאת הוא נבחר בין עשרת הראשונים",
ציין הרבי בקורת רוח.

באותה תקופה, הרבה הרבי למחות בתוקף על הפרצה החמורה
בחוק השבות המכונה "מיהו יהודי", והתריע על ההתבוללות
שעלולה להיגרם ועל הסכנה הנשקפת לשלמותו של העם בישראל
אם לא יתוקן החוק, כך שרק מי שהתגייר כהלכה יוכר כיהודי. "הרב
זווין לוחם בתוקף למען תיקון חוק 'מיהו יהודי'", ציין הרבי, והחל
לשוחח עמי בהרחבה ובכאב על שרי ממשלה שונים ממפלגה דתית
שבידם היה לקדם את תיקון החוק, אך במקום זאת חיבלו במאמצים
לתקנו. ראיתי שהדבר נוגע לרבי בעומק נפשו ולא נותן לו מנוח.

הייתי אז אברך צעיר בתחילת שנות העשרים, אך כבר הייתי
מעורה בעסקנות ציבורית והיו לי קשרים טובים עם גורמים בשלטון
הארצי והמקומי ועם רבנים חשובים ואישי ציבור שונים. הרבי
כנראה הבין זאת מתוך שיחתנו, והחליט לשתף אותי, בתקווה לרתום
אותי ואת הקשרים שלי לטובת המאמצים לתיקון החוק. התפעלתי
עד כמה הרבי מעודכן ומעורה בפרטי המערכת הפוליטית בישראל,
והכיר כל שר וכל חבר כנסת.

לקראת סיום שיחתנו, התעניין הרבי לסיבת בואי לארצות הברית.
כשסיפרתי על מוסדות סדיגורה שהקמנו, הזכיר הרבי, שחמיו,
אדמו"ר הרי"צ, עמד בקשר קרוב עם האדמו"ר בעל ה"אביר יעקב"
מסדיגורה ועל פגישתם בווינה. לסיים, בירך אותי הרבי בהצלחה.

בשנת תשל"ב (1972), נסעתי לראשונה לארצות הברית. שנה
קודם לכן הייתי מעורב בהקמת מוסדות חסידות סדיגורה
בירושלים, ונסעתי לארצות הברית כדי לגייס כספים להמשך ביסוס
ופיתוח המוסדות.

אני אמנם חסיד רוז'ין, אבל עוד בצעירותי כתבתי לרבי מכתב
מיוזמתי לקראת בר המצווה שלי, וזכיתי לקבל ממנו מכתב ברכה.
מאוד רציתי לפגוש את הרבי, ויום לפני שובי ארצה החלטתי שלא
אוכל לנסוע בלי לראות את הרבי. התקשרתי לרב לייבל גרונר,
הצגתי את עצמי ואמרתי שאני רוצה להיכנס ליחידות. הוא בדק
ביומן ואמר, "בעוד שישה שבועות, בשתיים בלילה". אמרתי לו,
"אני חוזר לארץ מחר", אך הוא הסביר שאין מה לעשות. "הכול
מלא לגמרי".

החלטתי בכל זאת לנסוע ל-770. הגעתי בעשרה לתשע, וראיתי
תור של אנשים הממתנים להיכנס אל הרבי. הרב גרונר ניגש
אליי ובירך אותי לשלום. "איך קוראים לך?", שאל. כשאמרתי את
שמי הוא זכר מיד ששוחחנו בטלפון. הסברתי לו שאני רוצה רק
לראות את פני קודשו של הרבי - כאשר מישהו יפתח את הדלת בין
התורים. הרב גרונר אמר, "זה בסדר", ואז נקרא בדחיפות למזכירות.
בדיוק אז נפתחה דלת חדרו של הרבי ויצאו שלושה אנשים. החלטתי
לנצל את ההזדמנות ונכנסתי בלי לשאול איש. הושטתי לרבי את ידי
ל"שלום עליכם" כמקובל אצל חסידות פולין.

"מה שמך?" שאל הרבי.

כשהצגתי את עצמי, הוא מיד שאל, "אתה חיים יצחק כהן העסקן
מירושלים?" וכשהשבתי בחיוב הוא הורה לי לשבת. "לשבת אצל
הרבי?" אמרתי בפליאה. אך אחרי שחזר ואמר בפעם השלישית,
התיישבתי. באותו רגע פתח הרב גרונר את הדלת, אך הרבי סימן
לו בידו לצאת.

לא התכוננתי לשיחה עם הרבי, אך פתחתי ואמרתי, "אני רוצה
דבר ראשון להביא דרישת שלום מהרב זווין". זכיתי להיות מקורב
מאוד לרב שלמה יוסף זווין, שהיה חסיד חב"ד ומחשובי הרבנים
בארץ. הרבי דיבר בשבחו והתעניין במהות הקשר שלי עמו. בין
עיסוקי הרבים, עסק הרב זווין גם באיסוף צדקה עבור עניי
ירושלים, וכבר בגיל תשע עשרה סייעתי לו בעניין זה, ומאז הייתי
נכנס אליו כמעט מידי ערב בענייני עסקנות הכלל.

הרבי שיבח את ה"גאון יעקב" שבו נהג הרב זווין באותה תקופה
בעניין פרשת "האח והאחות" שהסעירה את המדינה, שעה שסירב
לחתום על פסק הדין המקל של הרב גורן להתיר אותם מממזרותם
בניגוד לדעת רוב גדולי ישראל. בעקבות כך ניסתה ראשת הממשלה
דאז, גולדה מאיר, להפעיל לחצים נגד בחירתו של הרב זווין למועצת

«

מיזם מיוחד לשימור זיכרונות ועדויות על חייו ופועלו של הרבי מליובאוויטש.
סיפור זה הוא אחד מני רבים שתועדו על ידינו בראיונות וידאו לאורך השנים. נכון להיום, מצויות בידינו
מעל 1700 עדויות מכלי ראשון, אף שהשתדלנו כמיטב יכולתנו לאמת כל פרט, תוכנם של הסיפורים
משקף את דברי הרבי כפי שאלו הובנו בשעתו על ידי השומעים והשתמרו בזיכרונם.

סיפתי לו שאדמו"רי רוז'ין נוהגים לברך בנשיאת חן ושכל טוב, אך הרבי הגיב, "אני מתרשם שאת זה כבר יש לך".

כשיצאתי, אמר לי הרב גרונו כי זו הפעם הראשונה שבה מישהו נכנס לרבי ליחידות מבלי לקבוע תור. "ר' לייבל, אתה יכול לצעוק עלי", אמרתי, "אבל אני אצל הרבי הייתי!" הוא חיך, ונפרדנו ברוח טובה. לקראת הפעם הבאה שהגעתי לארצות הברית התקשרתי אליו שוב כדי לקבוע תור. "הרי אם לא אתן לך להיכנס דרך הדלת, אתה תיכנס דרך החלון... אתן לך, אבל לא יותר מחמש דקות".

בשנת תשמ"מ (1980) נערכה בארצות הברית חתונה לבנו של ר' אברהם יוסף - המכונה ר' מוניה - שפירא, אז תעשיין מצליח ומחשובי חסידי סדיגורה, ולימים חבר כנסת מטעם אגודת ישראל והיו"ר המיתולוגי של ועדת הכספים. הוא גם היה מחותן עם האדמו"ר החדש מסדיגורה - הרב אברהם יעקב (השלישי) - שהתמנה אך זמן קצר קודם לכן למלא את מקום אביו, בעל ה"כנסת מרדכי", לאחר פטירתו. התלוויתי לפמליית האדמו"ר שנסעה להשתתף בחתונה, ושם התקשרתי לרב חדקוב וביקשתי לקבוע עבורו פגישה עם הרבי. בין השניים הייתה היכרות מוקדמת מהתקופה שבה עמד האדמו"ר - בחיי אביו - בראש בית המדרש של סדיגורה בקראון הייטס.

ביקשתי מר' מוניה שפירא להצטרף אל הביקור בחצר הרבי. בתור תעשיין מצליח ויו"ר אגודת ישראל, הוא היה מקורב מאוד לרבים ממנהיגי מפא"י, והיה בעל השפעה רבה בקרב הצמרת הפוליטית. אמרתי לו שבביקורי הקודם אצלו, הבטחתי לרבי מליובאוויטש להביא אליו מישהו שיוכל לסייע בנושא "מיהו יהודי", והוא הסכים להצטרף.

התקיימה פגישה מאוד יפה ומכובדת, שארכה קרוב לשעתיים. הרבי שוחח בעיקר עם האדמו"ר מסדיגורה וגם עם ר' מוניה, ורק בסוף, בדרכנו החוצה סמוך לדלת, פנה אליי ואמר "ישר כוח" על שארגנתי את היחידות. במהלך היחידות, שוחחו רבות בדברי תורה וכן עלו נושאים רבים בענייני הכלל, והדברים תועדו ופורסמו במלואם. אחד הנושאים היה עידוד הילודה, והרבי הזכיר שמצד אחד נותנים סל קליטה של שלושים אלף דולר כדי לעודד עלייה מבחוץ, אך מצד שני משקיעים כספים להדריך ל"תכנון המשפחה" כדי לצמצם את הילודה בארץ, במקום להוסיף ולהגדיל את התמריצים לעידוד הילודה.

נושא מרכזי שעלה בשיחתם היה שלימות הארץ והסכנה שבוויתור על חבלי ארץ ישראל במסגרת הסכמים מפוקפקים עם מנהיגים ערביים, שספק אם הבאים אחריהם יוכלו או ירצו לכבדם. בשנים הבאות, היה האדמו"ר מסדיגורה מראשי הלוחמים למען שלימות הארץ ונגד מסירת שטחים, ואני מעריך שהחמימות שלו לנושא זה היא בזכות אותה יחידות ראשונה עם הרבי.

זכיתי להתלוות אל האדמו"ר גם ביחידות השנייה שלו אצל הרבי, בשנת תשמ"מ (1984), שאף היא תועדה ופורסמה במלואה. בסופה, סיפתי לרבי על כולל אברכים שהקמנו בירושלים, ובין היתר סיפתי שאנחנו מוציאים קובץ מחידושי התורה של האברכים. "באיזו תדירות מתפרסם הקובץ?" התעניין הרבי. כשעניתי שפעם בשנה, תהה הרבי, "למה רק פעם בשנה? האם זה יום כיפור - אחת בשנה? צריך להוציא כל כמה חודשים". הרבי הסביר את התועלת הכפולה שעשויה לצמוח מכך: "קודם כל, זה טוב לאברכים. כשידעו שצריכים לכתוב חידושי תורה שיתפרסמו, הדבר ידרבן אותם ללמוד ביתר שקידה והתמדה - ו'מתוך שלא לשמה, בא לשמה'. בנוסף, הרי באת גם לאסוף כספים לטובת הכולל. כאשר התורמים יראו שאברכי הכולל מוציאים לאור חידושי תורה ושהשקעתם מניבה פירות, זה יסייע גם לתרומות".

ממש לפני היציאה הזכרתי לרבי שוב את הקשר הקרוב שהיה

לי עם הרב זוין, שנפטר כמה שנים קודם לכן. "הוא נהג בהצנע לכת" אמר הרבי, "אך אני יודע שהיה איש המעלה". הרבי הזכיר את הספרים הרבים שהוציא לאור ושזכו לפופולריות רבה. "אתם הכרתם אותו כשהגיע למרחב", הוסיף. "אני הכרתי אותו עוד כשהיה במיצר - כאשר שימש שליח של חמי, אדמו"ר הריי"צ, ברוסיה הקומוניסטית. למרות שהדבר היה כרוך בסכנה של ממש - הוא לא נרתע וביצע את שליחותו במסירות נפש".

אני חושב שאת אותה מסירות נפש אפשר לראות גם היום אצל כל שליחי חב"ד, הפועלים להפיץ יהדות בכל פינה בעולם. חסרה לנו מנהיגותו של הרבי שהתמסר לטובת עם ישראל ותורת ישראל, והשמיע את דעתו בגאון, ללא גמגום וללא מורא ופחד. עם זאת, ראיתי איך שידע לתת תשומת לב לכולם, מהגדול ביותר ועד לילד קטן. מנהיג של כלל ישראל.

הרב חיים יצחק כהן הוא עסקן ירושלמי ותיק, מקורבם של רבים מהאדמו"רים וגדולי התורה. הוא רואיין בביתו בחודש שבט תשע"ב (2012).

לזכות אבינו היקר הרב יעקב שי' מינסקי ולעילוי נשמת אמנו היקרה מרת שיינא באשע בתיה ע"ה הוקדש ע"י בנם ר' שניאור ויוכבד שיחיו מינסקי

השבוע לפני:

< תשל"ח (1978) — לקראת ח"י אלול, יום הולדתם של הבעל-שם-טוב ואדמו"ר הזקן, יזם הרבי מבצע חדש לזירוז הפצת מעיינות החסידות על ידי הדפסת ספר התניא - "תורה שבכתב" של תורת החסידות - בכל מקום בו מתגוררים יהודים, ושטרם הודפס שם הספר. נכון להיום, הודפס ספר התניא בכמעט שבעת אלפים מהדורות בכל רחבי העולם.¹ כ"ג במנחם אב

< תש"נ (1990) — במהלך חלוקת הדולרים עבר לפני הרבי שר המשטרה החדש של ישראל, מר רוני מילוא. מאחר שהיו אלה ימי מלחמת המפרץ, אמר מר מילוא לרבי לאחר שבירכו, כי "בימים קשים אלה" ברכתו חשובה במיוחד. הרבי הגיב מיד, "אין אלו ימים קשים! אלו הימים שלפני חודש אלול, ובחודש אלול הרי 'המלך' - מלך מלכי המלכים - 'נמצא בשדה' כדברי רבינו הזקן; זאת אומרת, שהוא קרוב אל כל אחד ואחת מבני ישראל בכלל, ולאלה הנמצאים בארץ הקודש במיוחד. וכבר אמרתי שכתוב במפורש ביחס לארץ ישראל, 'עיני ה' אלוך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה'.² כ"ח במנחם אב

1 שיחות קודש תשל"ח ג, עמ' 302, 316.
2 "תורת חיים" תכנית 521

חסות:

היום בתניא
לאמירת חת"ת ברמה אחרת!

כפי שנוכתב בשפתו המדויקת והבהירה של הרה"ח הרב יקותיאל גרין ע"ה

להצטרפות
במיל: HayomBatanya@gmail.com
בואצאפ: 054-4960839

בסיוע חברי

THE JEM FOUNDATION

ואתה תצוה... להעלות נר תמיד